

A Valentin nap legendája

Melyek azok a korai történelmi korokat jellemző népszokások és az alkalom kialakításában szóba jöhető személyek, akik nevéhez köthető a Valentin-nap kialakulása? Ki volt hát Valentin, akiről a február 14-i alkalom a nevét kapta?

Örök rejtély és talány

A kérdés nem egyszerű. A konkrét válasz a mai napig hiányzik. A legelfogadottabb nézet szerint történelmi korok, hiedelemrendszerek, szokások és legendás személyek sora alakította ki az ünnep mai formáját. Végso soron mindegyik a tavasz közeledtéhez, a természet újraéledéséhez, a szerelemhez, a termékenységhez, a gyarapodáshoz köthető.

Az ókori Rómában február 15-e Lupercalia ünnepének napja volt, amellyel az ünneplők Faunus isten előtt tisztelegtek a termékenység, a megtisztulás és a szerelem jegyében. Egy nagyon érdekes szokás kötődött az alkalomhoz. Az ünnepség előtt minden egyedülálló férfi húzott egy nevet az erre a célra előkészített kerámia korsóból, ahová előzőleg a fiatal nők nevei kerültek. Az így kialakult párok az ünnepséget együtt töltötték s szerencsés esetben egész életükre egy pár maradtak.

A vallási történelemhez is köze lenne tehát?

A katolikus egyház történelmében több Szent Bálint is feltűnik. Legvalószínűbb, hogy a Valentin-nap az i.u. 3. században, a római II. Claudius császár (287-270) uralkodása alatt Rómában tevékenykedő pap nevéhez fűzhető. Akkoriban a római polgárok harci kedve, és a háborúban való részvételi aránya erősen megcsappant. A katonák vágytak haza a családjukhoz, az otthonmaradottak átkozták a háborút, amely messze földre szólította a családfőket és azok fiait, ahonnan gyakran többé nem is tértek haza. II. Claudius hírhedt hadseregduzzasztási kísérletének lényege az volt, hogy megtiltotta birodalmában a házasságot. Azt gondolta, a katonák hátrahagyott családok nélkül szívesebben állnak harcba. Bálint az éjszaka leple alatt, titokban eskette meg a szerelmeseket. Tetteinek felszínre kerülése után 269. február 14-én kivégezték. Míg az ítélet végrehajtására várt, a legenda szerint meggyógyította a börtönőr vak lányát, visszaadva neki a látását. A kivégzés előtt a pap levelet írt a lánynak, amit a következőképpen szignózott: „a Te Valentinod”. Gelasius pápa 489-ben szentté avatta Bálintot, egyben eltörölte a Lupercaliához kapcsolódó véletlenszerű páralkotás szokását.

Anglia történelmében is megtalálható a Bálint-napi vonatkozás. 1415-ben Charles orleans-i herceg küldött elhíresült szerelmes üzenetet feleségének a Londonban található Tower börtönből, ahová az agincourt-i ütközet után zárták. A **Valentin-napot** Angliában 1446 óta folyamatosan megünneplik a szerelmesek.